

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Τίτλος	Αλφαβητάρι Οικονομικών-Γυμνάσιο		
Φορέας	ActionAid Ελλάς		
Θεματική	Δημιουργώ και Καινοτομώ– Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία	Υποθεματική	Δράσεις δημιουργικότητας και καινοτομίας, Επιχειρηματικότητα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Α', Β', Γ' Γυμνασίου		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<ul style="list-style-type: none"> - Η ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων που καθιστούν τον μαθητή και την μαθήτριά ενεργό πολίτη, συμμετοχο/ουσα στην κοινωνία του αύριο. - Η συμμετοχή στις κοινοτικές διαδικασίες - Ο οικονομικός εγγραμματισμός - Η ενεργοποίηση για συλλογικές δράσεις - Η συστράτευση για την επίλυση των κοινών προβλημάτων, - Η ικανότητα λήψης αποφάσεων - Η διερεύνηση και η διαχείριση του εαυτού - Η τοποθέτηση στο σύγχρονο οικονομικό γίνεσθαι - Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα σε σχέση με την επιχειρηματικότητα 		

Σύντομη περιγραφή του Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων (έως 200 λέξεις)

Μέσα από τις προτεινόμενες δραστηριότητες του εκπαιδευτικού υλικού, τα παιδιά, οι έφηβοι και οι εκπαιδευτικοί εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές της οικονομίας και προβληματίζονται γύρω από θέματα υπεύθυνης κατανάλωσης, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανάπτυξης και διαχείρισης πόρων, την ανάδειξη μιας επιχειρηματικής ιδέας και την καλλιέργεια γνώσεων, αξιών και δεξιοτήτων. Σκοπός είναι να μπορέσουν αυτόνομα να εντάξουν την οικονομική διαχείριση στην καθημερινότητά τους και να αξιοποιήσουν βασικά εργαλεία όπως η στοχοθέτηση και η δημιουργία προϋπολογισμού. Ο οικονομικός αλφαριθμητισμός αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ουσιαστική συμμετοχή του πολίτη στην σύγχρονη κοινωνία και για αυτό θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαίδευσής του, με το σχολείο να παίζει καθοριστικό ρόλο. Στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία μιας κοινωνία ευαισθητοποιημένων και υπεύθυνων πολιτών που κατανοούν το διαρκώς μεταβαλλόμενο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον και είναι σε θέση να λαμβάνουν συνειδητοποιημένες κοινωνικές και οικονομικές αποφάσεις, ώστε να γίνουν οι ίδιοι φορείς αλλαγής για μια πιο δίκαιη και βιώσιμη κοινωνία.

Στην παρακάτω δομή σας προτείνουμε προτεινόμενες δραστηριότητες ώστε να τις αντλήσετε από τον εκπαιδευτικό υλικό **Αλφαβητάρι Οικονομικών-Βιβλίο Εκπαιδευτικών (για το Γυμνάσιο)** και Φύλλα εργασίας από το **Αλφαβητάρι Οικονομικών-για Μαθητές και Μαθήτριες (για το Γυμνάσιο)**.

Δομή Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

Στην παρακάτω προτεινόμενη δομή αντλούμε δραστηριότητες από το εκπαιδευτικό υλικό «Αλφαβητάρι Οικονομικών» και προτείνουμε μια δομή ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί στο πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

Εργαστήριο	Περιγραφή δραστηριοτήτων
<p>Τίτλος εργαστηρίου 1: «Γνωριμία αλλιώς και Οικοδόμηση εαυτού»</p> 	<p>Η ενότητα αυτή βοηθά τα παιδιά να τοποθετηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος οικονομικής εκπαίδευσης και να επεξεργαστούν τη χρησιμότητά του στην εξέλιξη της ζωής τους. Κύριος στόχος είναι να παρακινήσουμε μέσα από βιωματικές, συνεργατικές δράσεις να μελετήσουν έννοιες οικονομικού ενδιαφέροντος, καθώς και να τα ωθήσουμε να αγκαλιάσουν την φιλοσοφία του, επιλέγοντας στη συνέχεια να γίνουν ενεργοί και ενεργές πολίτες του σχολείου, της κοινότητας αλλά και του κόσμου μέσα από τη σύσταση ομάδων για την υλοποίηση πρωτοβουλιών και δράσεων.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Οικοδόμηση εαυτού: Αξίες και δεξιότητες Φύλλα εργασίας: «Δεξιότητες», «Αξίες», «Οικοδόμηση Εαυτού»2. Παρουσίαση ομίλων οικονομικής εκπαίδευσης ανά τον κόσμο και ο δικός μας όμιλος Φύλλα εργασίας: «Κέντρα Νεότητας (Youth Clubs)»
<p>Τίτλος εργαστηρίου 2: «Ανάγκες και επιθυμίες»</p> 	<p>Οι άνθρωποι οι οποίοι διακρίνουν και ιεραρχούν όσα χρειάζονται έναντι όσων θέλουν, είναι σε θέση να διαχειριστούν πιο αποτελεσματικά την οικονομική τους κατάσταση. Μέσα από το εργαστήριο οι μαθητές και οι μαθήτριες θα προβληματιστούν γύρω από τη διάκριση ανάγκης και επιθυμίας, θα έρθουν σε μια πρώτη επαφή με την έννοια της διαχείρισης πόρων και πώς αυτή λειτουργεί σε παγκόσμιο επίπεδο.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Έκτακτη ανάγκη Φύλλο εργασίας: «Το πιο σημαντικό!»2. Όλος ο κόσμος ένα χωριό Φύλλο εργασίας: «Όλος ο κόσμος ένα χωριό»
<p>Τίτλος εργαστηρίου 3 «Δικαιώματα και κοινωνική ευθύνη»</p> 	<p>Συχνά, όταν μελετάμε τα Ανθρώπινα Δικαιώματα δίνουμε έμφαση στα δικαιώματα καθαυτά και αμελούμε την αναφορά στις υποχρεώσεις του καθενός μας για την προάσπισή τους. Μέσα από το εργαστήριο γίνεται μια προσπάθεια να δοθεί ίδια έμφαση τόσο στα δικαιώματα όσο και στις δεσμεύσεις εφόσον πάνε χέρι-χέρι. Επιπρόσθετα μέσα από τις προτεινόμενες δραστηριότητες, θα τους βοηθήσουμε να ευαισθητοποιηθούν γύρω από τις δεσμεύσεις τους ως προς τον εαυτό τους και ως προς τους άλλους, προάγοντας την ενσυναίσθηση και την ενεργή κοινωνική ευθύνη των μελλοντικών συμπολιτών μας.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Το δικαίως επιχειρείν Φύλλο εργασίας: «Οι συνταξιδιώτες της μπανάνας»2. Τι καθορίζει την τιμή; Φύλλο εργασίας: Βιβλίο στο μικροσκόπιο

<p style="text-align: center;">Τίτλος εργαστηρίου 4 "Σχεδιασμός, Στοχοθέτηση και οργάνωση έργου»</p> 	<p>Μέσω του εργαστηρίου οι συμμετέχοντες μαθητές και οι συμμετέχουσες μαθήτριες θα γνωρίσουν βιωματικά τις προπαρασκευαστικές διεργασίες και τα βασικά μέρη που απαιτούνται για τον σχεδιασμό ενός συγκεκριμένου και σωστά δομημένου πλάνου οικονομικής δράσης. Πιο συγκεκριμένα, αφού οραματιστούν μια ιδέα για μια δική τους δράση οικονομικής και κοινωνικής ευθύνης, θα μάθουν να προεκτείνουν τα επίπεδα της σκέψης τους, θα ανακαλύψουν τη σημαντικότητα της αποτελεσματικής στοχοθέτησης και θα εξασκηθούν στο πώς να οργανώνουν και να διαχειρίζονται ένα έργο.</p> <p>Καλλιεργώντας τις οριζόντιες δεξιότητές τους, οι αρχικές ιδέες των συμμετεχόντων μαθητών-τριών, θα μπορέσουν να μετατραπούν σε ρεαλιστικές και υλοποιήσιμες κοινωνικές ή οικονομικές δραστηριότητες.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Χαρτογράφηση αναγκών. Και παίρνουμε έμπνευση από καλές πρακτικές δράσεων σχολείων της Ελλάδας (σ.29) 2. Βήματα προς την αποτελεσματική στοχοθέτηση Φύλλο εργασίας: Αποτελεσματική στοχοθέτηση 3. Το επιχειρησιακό μοντέλο (πώς οργανώνω ένα Project) Φύλλο εργασίας: «Ο καμβάς της ιδέα μας»
<p style="text-align: center;">Τίτλος εργαστηρίου 5 «Ανάπτυξη και διαχείριση πόρων»</p> 	<p>Προχωρώντας προς την υλοποίηση ενός στόχου ή ονείρου είναι πολύ σημαντικό να μπορούμε να αναζητούμε και να αναγνωρίζουμε ποια είναι τα δυνατά μας σημεία σε όλους τους τομείς. Ποιοι είναι δηλαδή οι διαθέσιμοι πόροι μας. Αυτοί που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ως αρχικό κεφάλαιο για να σχεδιάσουμε τα βήματα μας προς τον τελικό στόχο.</p> <p>Στόχος του εργαστηρίου είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες να διακρίνουν τα διαφορετικά είδη πόρων, να εντοπίσουν τις πηγές τους, να εξασκηθούν στον σχεδιασμό και παρακολούθηση του οικονομικού προϋπολογισμού και να αποσαφηνίσουν τη χρήση του ισολογισμού.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μαθαίνοντας τον οικονομικό προϋπολογισμό Φύλλο εργασίας: «Φόρμα προϋπολογισμού» 2. Καλό ή κακό δάνειο Φύλλο εργασίας: «Περιπτώσεις δανεισμού» και Πίνακας «Ορολογία πίστωσης»
<p style="text-align: center;">Τίτλος εργαστηρίου 6 «Αξιολογούμε και προωθούμε τη δράση μας!»</p> 	<p>Μέσα από το 6ο εργαστήριο οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν στο πώς να αξιολογούν και να βελτιώνουν τις ιδέες – στόχους που έθεσαν, καθώς και θα μάθουν να προωθούν τις δράσεις που οργάνωσαν μέσα από τη δημιουργία διαφημιστικής αφίσας, επικοινωνώντας με αυτό το τρόπο τη προσπάθεια που έκαναν σε όλο αυτό το διάστημα των εργαστηρίων.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες:</p>

	<p>1. Ανάλυση S.W.O.T Φύλλο εργασίας: «Ανάλυση S.W.O.T»</p> <p>2. Πρωθώντας τη δράση μας</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου 7: «Απολογισμός: Βγήκαμε κερδισμένοι!»</p> 	<p>Κλείνοντας τον κύκλο των συγκεκριμένων εργαστηρίων σας πάνω στον οικονομικό αλφαριθμητισμό, καλείστε να ανακαλέσετε όλα όσα γνωρίσατε σε αυτό το ταξίδι, σε ατομικό, ομαδικό και κοινωνικό επίπεδο. Γνώσεις και συναισθήματα συνδυάζονται με δεξιότητες που αποκτήθηκαν αλλά και εργαλεία χρήσιμα που πλέον βρίσκονται στην «φαρέτρα» των παιδιών, εύκαιρα σε κάθε οραματισμό τους για την δημιουργία μιας νέας τους δράσης.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες:</p> <p>1. Απολογισμός: Βγήκαμε κερδισμένοι! Φύλλο εργασίας: Βγήκαμε όλοι κερδισμένοι (win-win)!</p>

Περιγραφή βασικού θεωρητικού πλαισίου υποστήριξης του προγράμματος

Ο οικονομικός αλφαριθμητισμός αποτελεί βασική δεξιότητα ζωής για μια ουσιαστική συμμετοχή του πολίτη στη σύγχρονη κοινωνία και πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαίδευσης του. Είναι απαραίτητο να κατανοούμε τις οικονομικές δραστηριότητες της καθημερινότητας ώστε να μπορούμε να παίρνουμε ενημερωμένες και συνειδητές αποφάσεις και να διαχειριζόμαστε κατάλληλα και αυτόνομα τις οικονομικές προκλήσεις που συνδέονται με τα γεγονότα της ζωή μας. Αλλά ο οικονομικός αλφαριθμητισμός πρέπει να εξελίσσεται και να μεταβαίνει και προς μια κριτική ανάγνωση της παγκόσμιας πραγματικότητας που μας περιστοιχίζει. Τότε μόνο μπορεί να αποτελέσει εργαλείο ενδυνάμωσης των πολιτών για να αντιληφθούν την ατομική και συλλογική τους ευθύνη απέναντι στο τι συμβαίνει στον κόσμο, καθώς και τη δύναμη και το δικαίωμα που έχουν να τον αλλάξουν.

Ο ρόλος του σχολείου είναι καθοριστικός στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος στο οποίο ο μαθητικός πληθυσμός όλων των βαθμίδων θα έχει ευκαιρίες να έρθει σε επαφή με προγράμματα οικονομικής εκπαίδευσης που καλλιεργούν τις αξίες και τις στάσεις κριτικά σκεπτόμενων μαθητών και αυριανών πολιτών με πολιτική και κοινωνική συνείδηση.

Ο οικονομικός αλφαριθμητισμός και η κοινωνική ενδυνάμωση των ανθρώπων αποτελούν θεμέλιο της δράσης της ActionAid σε όλο τον κόσμο για την καταπολέμηση της ανισότητας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Αξιοποιώντας τη σημαντική εμπειρία της οργάνωσης από τις χώρες του Αναπτυσσόμενου κόσμου ή του Οικονομικού Νότου και από τη μακροχρόνια συνεργασία με εκπαιδευτικούς σε όλη την Ελλάδα, δημιουργήθηκε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Οικονομικής Εκπαίδευσης και το αντίστοιχο του εκπαιδευτικό υλικό «Αλφαριθμητάρια Οικονομικών».

Το «Αλφαριθμητάρια Οικονομικών» φιλοδοξεί να προσφέρει στους εκπαιδευτικούς και μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου, ευκαιρίες για έναν παραγωγικό διάλογο γύρω από το πώς λειτουργεί η παγκόσμια οικονομία και τι σηματοδοτεί η κάθε απόφαση, επιλογή και πράξη τους με στόχο να καταλάβουν τη σύνδεση ανάμεσα στο τοπικό και το παγκόσμιο γίνεσθαι, όπου γίνεται αντιληπτή η παγκόσμια οικονομική αλληλεπίδραση ανάμεσα στους ανθρώπους. Επίσης, το υλικό παρέχει ένα σύνολο από συμμετοχικές δραστηριότητες που δουλεύουν σε δύο επίπεδα, την ατομική ενδυνάμωση και τη συλλογική δράση.

Ο οδηγός αντλεί παραδείγματα και πρωτοβουλίες από το δίκαιο εμπόριο, την κοινωνική επιχειρηματικότητα, την κυκλική και αλληλέγγυα οικονομία και εξερευνά ενέργειες εξοικονόμησης πόρων σε οικονομικό, ανθρώπινο και φυσικό επίπεδο.

Στόχος είναι να σας εμπνεύσουμε να οραματιστείτε την ευημερία του πλανήτη ως αναπόσπαστο κομμάτι της προσωπικής ευημερίας του κάθε ανθρώπου.

Εάν επιθυμείτε να λάβετε μέρος στις εκπαιδεύσεις εκπαιδευτικών που διοργανώνονται από τον Σεπτέμβριο 2022 και στη συνέχεια να παραλάβετε τον έντυπο οδηγό «Αλφαβητάρι Οικονομικών» καθώς και να έχετε πρόσβαση σε συνεδρίες mentoring σχετικά με την εφαρμογή των προτεινόμενων δραστηριοτήτων παρακαλούμε συμπληρώστε την ακόλουθη φόρμα ή επικοινωνήστε με την ActionAid στο παρακάτω email:

<https://forms.office.com/r/uMxcfMxfdQ>

Education.hellas@actionaid.org

Δυνατότητα επέκτασης

Ο εκπαιδευτικός οδηγός Αλφαβητάρι Οικονομικών περιέχει μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων τις οποίες δύναται ο/η εκπαιδευτικός να εφαρμόσει ως ξεχωριστό εκπαιδευτικό πρόγραμμα/project. Επιπλέον, εφόσον τα εργαστήρια δεξιοτήτων καταλήξουν σε συγκεκριμένες προτάσεις για μαθητικές δράσεις υπάρχει η δυνατότητα διάχυσης των αποτελεσμάτων των σχολικών δράσεων μέσω εκδηλώσεων ή διαγωνισμών για τις οποίες θα υποστηριχθούν από τους μέντορες του προγράμματος Αλφαβητάρι Οικονομικών. Τέλος προβλέπεται η επιμόρφωση εκπαιδευτικών με επιμορφωτικές συναντήσεις και mentoring. Οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί μπορούν να συμπληρώσουν την ακόλουθη φόρμα ώστε να τους σταλούν οι ημερομηνίες των επιμορφωτικών συναντήσεων: <https://forms.office.com/r/uMxcfMxfdQ>

Αξιολόγηση

Έχει προβλεφθεί ερωτηματολόγιο ενδιάμεσης και τελικής αξιολόγησης που απευθύνεται προς τους εκπαιδευτικούς που έχουν παρακολουθήσει και τις επιμορφωτικές συναντήσεις ώστε να αξιολογηθεί η εφαρμογή και ο αντίκτυπος του προτεινόμενου εκπαιδευτικού υλικού στην ανάπτυξη των γνώσεων και των δεξιοτήτων των μαθητών και μαθητριών. Επιπλέον, προτείνεται το τελευταίο εργαστήριο να αποτελεί ένα εργαστήριο ανατροφοδότησης και αναστοχασμού μέσα από συγκεκριμένες δραστηριότητες που προτείνονται στο εκπαιδευτικό υλικό.